
Když na práva, tak do Brna

Když na práva, tak do Brna

LIDOVÉ NOVINY

7.2.2011, rubrika: Právo & justice, strana: 27, autor: TOMÁŠ NĚMEČEK

Pořadí veřejných vysokých škol podle Práva & justice LN: 1. PF MU, 2. PF UK, 3.–4. PF ZČU a PF UP

Do konce února lze podávat přihlášky na vysoké školy.

Autor tohoto textu začal se žebříčky právnických fakult v roce 2007 – a ještě nikdy nevyšly výsledky tak těsně. O vlásek vyhrálo Brno, druhá Praha, třetí jsou Olomouc s Plzní. Přečtěte si proč.

Když měl vyjít první žebříček tohoto typu v Hospodářských novinách, tehdejší plzeňský děkan odmítl poskytnout jakákoli data, Praha neochotně odkazovala na výroční zprávu. Pouze Brno dodalo údaje včas; Olomouc po urgenci.

Teď, čtyři roky poté, je to civilizační změna – všechny fakulty ochotně poskytly data během dvou dnů. Žebříček vychází z pěti ustálených kritérií: vědecké výsledky, hodnocení absolventů, spolupráce se světem, názor expertní poroty a zájem o školu. Takže: proč Brno? Věda: Brno v čele, Plzeň stoupá. Ve vědeckých výsledcích dlouho suverénně vítězila Právnická fakulta UK. To už neplatí. Tlak středopravých vlád na měřitelné vědecké výsledky donutil všechny instituce vykazovat maximum.

Podle čerstvé hodnotící zprávy Rady pro výzkum, vývoj a inovace z 31. ledna má z právnických fakult nejlepší výsledky Brno (jde o data za rok 2009). A to absolutně i v přepočtu na akademika.

Konkrétně jde o 661 výsledků s „váhou po korekci“ 9534 bodů. Váha se přiděluje podle významu textů, například za dva texty v prestižních, tzv. impaktovaných časopisech dostala PF MU 21,6 bodu. Další měla za 328 článků v českých recenzovaných časopisech, za knihy nebo kapitoly v nich (316 „kusů“). Praha, která má skoro dvakrát více pedagogů, vykazala 600 výsledků s vahou 6804. I PF UK se prosadila s dvěma texty do impaktovaných časopisů.

Zásadní zlepšení zaznamenala Plzeň. Zatímco předchozí vedení děkanů Zachariáše a Kindla na hlášení jakýchkoli výsledků rezignovalo, případně je vykazovalo jako úspěch „svého“ Ústavu státu a práva, dnes plzeňští akademici uvádějí 182 výsledků s vahou 3285.

Olomoucké fakultě jejích 52 výsledků s vahou 774 na ostatní nestačí. „Univerzita Palackého podle jakéhosi vnitřního předpisu vkládá do databáze jen výstupy napojené na granty – pokud víme, jiné univerzity vkládají vše,“ upozorňuje proděkan Filip Dienstbier.

Ve srovnání uvnitř univerzit patří právníci do spodních pater. Na Masarykově univerzitě předstihli Fakultu sportovních studií, Ekonomicko-správní fakultu a výsledky se skoro blíží Pedagogické fakultě. Na Karlově univerzitě porázejí právníci teology, Fakultu tělesné výchovy a sportu – a nemají tak daleko k Fakultě humanitních studií. Věda: 1. Brno 2. Praha 3. Plzeň 4. Olomouc Absolventi: kdo překoná Brno? Průzkum mezi absolventy provádí nejdéle – a zatím i nejlépe – Masarykova univerzita.

V posledním průzkumu z roku 2010 odpovědělo 160 z 314 oslovených absolventů PF MU, tj. 51 %. Drtivá většina z nich setrvala v oboru (97 %) a snadno získala práci (81 %); jako hrubý nástupní plat v průměru uváděli 19 040 korun.

S tím, co jim škola dala pro život, byli „velmi“ nebo „spíše“ spokojeni (87 %). Jako vždy se objevila výtka vůči příliš teoretické výuce – vznesly ji dvě třetiny absolventů. Víc než polovina považovala výuku cizích jazyků za „spíše“, či dokonce „naprosto“ nedostatečnou.

Z absolventů všech fakult Masarykovy univerzity se v průměru nejdéle učili na zkoušky lékařů (14 dnů) a hned po nich právníci (šest dnů). Podle velké většiny právníků byla délka studia přiměřená, jen asi pětina frajersky prohlásila, že mohla být i o rok kratší.

Praha zadává dotazník při promoci a z něj plyne, že téměř všichni pracují v oboru. I oni by ocenili více odborné praxe. Údaje o platech PF UK nemá.

Olomoucká fakulta ke svému 20. výročí spustila absolventský portál, zatím se zaregistrovalo 200 absolventů (9 %). I plzeňská univerzita loni k 20. výročí založila Klub absolventů. Data však ještě nemají. Absolventi: 1. Brno 2. Praha 3. Olomouc a Plzeň Světovost: na Západ jde z Prahy Největší propojení se světem má tradičně Univerzita Karlova. V tomto akademickém roce vyjíždí z Právnické fakulty UK „jen“ 138 studentů (loni 271) v rámci programů Erasmus a jiných výměn, pořád je to však nejvíc – 3,3 % studentů.

Brno letos dotahuje, z Právnické fakulty MU vyjede 121 studentů (3,1 %). V Olomouci 57 osob (tedy 2,7 %), v Plzni 41 (2 %).

Druhým kritériem je výuka odborných předmětů v cizím jazyce přímo na fakultě. I tady jasně vede Praha s 58 předměty. Brno jich má 34 (plus 32 pro cizince), Olomouc 30, Plzeň osm (plus 12 pro program Erasmus).

Třetím bodem je jazyková příprava. Formálně největší nabídku uvádějí Olomouc a Plzeň (98, resp. 85 semestrů celkem); jde však o centra jazykové přípravy pro různé obory. Praha hlásí „jen“ 76 semestrů, zahrnuje však šest hlavních jazyků ve specializaci pro právníky. Brno má 29 semestrů jazyků. Světovost: 1. Praha 2. Brno 3. Olomouc 4. Plzeň Porota expertů: 24krát Praha Na otázku „Kterou fakultu považujete za nejlepší?“ odpovědělo 42 expertů – ústavní soudci, advokáti, ministr spravedlnosti a jeho náměstci, justiční šéfové zodpovědní za výběr lidí (dalších deset se omluvilo, že odpovědět nemohou).

Letos byla v čele Praha: 24krát první, 14krát druhá, dvakrát třetí, dvakrát čtvrtá. „Hlásí se na ni nejkvalitnější studenti.“ – „Profesionální pedagogický sbor, tradice a široké zázemí ve velkých právnických firmách.“ Jeden advokát uvedl: „Děkanu Aleši Gerlochovi se dle mého názoru podařilo zastavit pozvolný pád úrovně, který nastal v druhé polovině 90. let.“ Ale od některých zněla kritika: „Většího dražvu jsem si všiml u plzeňských a brněnských absolventů. Studenti z Prahy vynikají zpravidla slušnou pamětí a snad až hypertrofovaným sebevědomím.“ – „Studium je stále zejména biflování, u zkoušek není možné používat předpisy.“

Brno obvykle u expertních porot uspěje, nikoli však u této: 15krát první, 25krát druhé (ani jednou poslední). „Tamní učitelé nejsou tolik rozptýlováni výkonem advokacie.“ – „Studium je na dobré akademické úrovni, praktičtější orientováno, studenti musí své myšlenky veřejně prezentovat, píše eseje apod. Dostávají něco, co pražští studenti musí více dohánět po skončení fakulty.“ Ale také: „Před deseti lety bych dával Brno zcela jednoznačně na první místo. Bohužel se domnívám, že děkance Naděžďe Rozehnalové se příliš nedaří. Studium zde se změnilo z dialogu s profesorem na pouhé formální a byrokratické plnění zadaných úkolů. Chtělo by to trochu živé vody.“

Olomouc je chválena za praktickou výuku včetně právních klinik (jen dva experti ji však řadili jako první – ale 21 jako třetí). „Spolupráce se zahraničím, zajímavé vědecké konference a příchod osobností typu Iva Telce z ní dělá štiku v právnickém rybníce.“

Plzeňské fakultě těžce ublížili její plagiátoři a rychlostudenti: na první místo ji zařadil jediný patriot, jinak 13krát třetí, 17krát poslední. Experti: 1. Praha 2. Brno 3. Olomouc 4. Plzeň Zájem o školu: Těsně Brno Rozhodlo nakonec páté kritérium, které zahrnuje čtyři fáze akademické kariéry.

Největší převis poptávky má Brno. Fakulta uvádí (ve shodě s Ústavem pro informace ve vzdělávání), že z 6339 uchazečů vzala 967, tedy 15 %. V Plzni brali 504 z 2703 přihlášených (bakalářské i magisterské studium), tedy 18 %. V Praze 906 z 4501, tedy 20 %. V Olomouci 495 z 2385 (20,7 %).

Avšak ti, kdo se dostali na více škol a mohli volit, se pak reálně zapsali hlavně v Brně (94 %) a v Praze (85 %). V Olomouci se zapsalo 61 % a v Plzni 60 % přijatých.

Pokud magistři práv pokračují jako doktorandi, vybírají si především Prahu (momentálně 494 doktorandů) a Brno (227). Plzeň má pozastavenou možnost přijímat nové doktorandy, z loňských 224 jí tak zbývá 79. Olomouc pro změnu doktorandy nemívá vůbec, teď se dostala na 54.

A konečně počet docentů do 40 let a profesorů do 50 let. Generační obměna se daří Praze – má jich šest a čtyři (6 % sboru). Brno jednoho a dva. Plzeň má jen dva mladé docenty a Olomouc jediného.

Zájem o školu: 1. Brno 2. Praha 3. Plzeň 4. Olomouc P. S.: Ale bylo to těsně. Kdybychom jako kritérium zařadili třeba vybavenost knihovny, Praze se 175 730 svazky a šesti světovými právními databázemi se zatím Brno s 136 710 svazky nevyrovná.

V anketě odpovídali Milan Bořek, předseda Krajského soudu v Hradci Králové Lenka Bradáčová, prezidentka Unie státních zástupců Jan Brož, místopředseda České advokátní komory Vítězslav Dohnal, Pro bono aliance Jiří Doležilek, předseda Krajského soudu v Ostravě Miluše Došková, soudkyně Nejvyššího správního soudu Roman Fiala, místopředseda Nejvyššího soudu Vlasta Formánková, ústavní soudkyně Martin Foukal, prezident Notářské komory Jana Hercegová, městská státní zástupkyně v Praze David Hipšr, soudce Nejvyššího správního soudu Pavel Hochmann, krajský státní zástupce v Hradci Králové Miloslav Jindřich, viceprezident Notářské komory Jaromír Jirsa, místopředseda Městského soudu v Praze Milan Kohoutek, předseda Krajského soudu v Ústí nad Labem František Korbel, náměstek ministra spravedlnosti Zdeněk Krčmář, soudce Nejvyššího soudu Veronika Křesťanová, soudkyně Městského soudu v Praze Monika Křikavová, místopředsedkyně Obvodního soudu Praha 2 Tomáš Langášek, generální sekretář Ústavního soudu

Jiří Lněnička, soudce Vrchního soudu v Praze Petr Lužný, náměstek krajského státního zástupce v Brně Stanislav Mečl, náměstek nejvyššího státního zástupce Filip Melzer, náměstek ministra spravedlnosti Petr Mlsna, náměstek předsedy Legislativní rady vlády Jiří Nykodým, ústavní soudce Aleš Pejchal, místopředseda České advokátní komory Marie Poláková, krajská státní zástupkyně v Plzni Jiří Pospíšil, ministr spravedlnosti Jan Pulda, pracovník Parlamentního

institutu Jiřina Rippelová, předsedkyně Stále komise Senátu pro ústavu Igor Stříž, náměstek nejvyššího státního zástupce Cyril Svoboda, bývalý ministr Pavel Šámal, soudce Nejvyššího soudu Kateřina Šimáčková, soudkyně Nejvyššího správního soudu David Uhlíř, člen představenstva České advokátní komory Libor Vávra, předseda Obovodního soudu Praha 1 Miloslav Výborný, ústavní soudce Martin Vychopeň, předseda České advokátní komory David Záhumenský, předseda Ligy lidských práv Pavel Zeman, nejvyšší státní zástupce Michal Žižlavský, člen představenstva České advokátní komory

Omluvili se pro spjatost s fakultou nebo nedostatek informací: předseda Soudcovské unie Tomáš Lichovník, Jaroslav Dolejší z Vrchního státního zastupitelství v Praze, ředitelka Parlamentního institutu Jindřiška Sylllová, ústavní soudce Vladimír Kůrka, soudce Nejvyššího soudu Jiří Spáčil, předsedkyně ústavněprávního výboru sněmovny Karolína Peake, předseda Krajského soudu v Plzni Zdeněk Jaroš, předseda kolegia Nejvyššího soudu František Ištváněk, soudce Nejvyššího soudu Michal Králík, soudkyně Nejvyššího soudu Ivana Štenglová.

děkanka Naděžda Rozehnalová

Právníká fakulta Masarykovy univerzity Brno založena: 1919 počet pedagogů: 99 počet studentů: 3860

děkanka Milana Hrušáková

Právníká fakulta Univerzity Palackého Olomouc založena: 1991 počet pedagogů: 86 počet studentů: 2058

děkan Aleš Gerloch

Právníká fakulta Univerzity Karlovy Praha založena: 1348 počet pedagogů: 173 počet studentů: 4126

děkan Květoslav Růžička

Fakulta právníká Západočeské univerzity Plzeň

založena: 1993 počet pedagogů: 134 počet studentů: 1983